

MOUDROST NEPŘICHÁZÍ VŽDY S VĚKEM.
NĚKDY PŘICHÁZÍ JEN VĚK...

číslo 63

zima 2003

ročník XX

DOBŘÝ DEN!

Krajanský čtvrtletník v Kitcheneru, Waterloo a Guelphu

NA PRAHU XX. ROČNÍKU

S novým rokem vstupuje Dobrý den do neuvěřitelného dvacátého ročníku své existence. Když tento informační bulletin začínal, domnívali jsme se, že jde o záležitost spíše krátkodobou. Ale jak jednotlivá čísla přibývala, rostl i počet čtenářů a zájemců a s nimi i obliba časopisu, který našel svoje příznivce dokonce až doma, ve vlasti. Dobrý den se stal takovou malou kronikou, která registrovala život a činnost naší krajanské obce v K-W osmdesátých a devadesátých let minulého století (to má říz, co?) a teď už tedy i třetího roku století jedenadvacátého. O jeho úspěšné cestě svědčí i to, že jej naše odbočka ČSSK posílá zájemcům zdarma a přece na něj nedoplácí. DD žije z dobrovolných podpor a příspěvků čtenářů.

Nahlédneme-li do 62 čísel, které zatím dostali čtenáři do rukou, nalezneme řadu oznámení o vystoupeních předních českých a slovenských umělců (díky manželům Márovým), koncertech, zájezdech do Nového divadla, toulkách přírodou, výstavách, soutěžích, filmových představeních, v mladších dobách i tanečních zábavách a společenských plesech (vzpomínáte na to bazénové soiree?), piknicích, vánočních nadílkách pro děti, ale i smutná oznámení o odchodu našich členů a přátel. Tato rubrika "Vzpomínáme" je nejsmutnější částí časopisu, ale nemůžeme ji vyloučit a tak se jen těšíme, nemusíme-li ji nabízet moc často.

Vidíte, procházíte-li starými čísly Dobrého dne, že naše Sdružení dělá pro

DOBRY DEN!

krajany, Čechy i Slováky hodně. Je to kus práce jenom několika obětavých jednotlivců, které, jak se zdá, nebude mít kdo nahradit, protože pocit kulturní a národní sounáležitosti jaksi z těch mladších vyprchává...

Dobrý den se ale nevěnuje jenom úzkým záležitostem lokálního či československého charakteru, ale všímá si i problémů mezinárodní povahy, zejména ekonomicko-politické. V této oblasti má DD stálého a výtečného spolupracovníka v osobě Martina Jelinowicze, jehož rozборы situací o kterých píše, jsou vedeny citlivým přístupem plným poctivých a pracně vystudovaných informací. Někomu se mohou jeho eseje zdát delšími, ale to vyplývá z problematiky námětu a svědomitosti autora, který neumí danou otázku ošidit a věnuje se jí až do úplného vyčerpání.

Druhou stálou a významnou přispěvatelkou Dobrého dne je paní Barbara Sherriffová, dlouholetá redaktorka Rádia Svobodná Evropa v Mnichově, bystrá pozorovatelka současnosti i pozorná strážkyně naší kulturní a národní minulosti. Musím prozradit, že do Kanady přišla s rodiči ještě jako dítě, ale její znalosti a česká řeč jsou obdivuhodné.

Nakonec nelze zapomenout ani na občasně dopisovatele a autory zajímavých postřehů, jejichž názory a komentáře bývají zpestřením našeho časopisu. Všem čtenářům příjemný a úspěšný rok přeje

editor

Karel Čapek

V tyto dny jsme si také připomněli narození jednoho z nejdůležitějších a nejslavnějších českých spisovatelů 20. století, Karla Čapka (9. ledna 1890). Proslavil se nejen povídkami a *Hovory s TGM*, ale zejména svými dramaty - např. *Ze života hmyzu*, *Válka s mloky*, aj., které ukazovaly jeho nesmírnou znalost lidské povahy i chodu světa, a jeho jasnozřivost a prozíravost. Ze hry *RUR* si svět vzal slovo „robot“. Na rozdíl od mnoha svých vrstevníků z intelektuálních kruhů, Čapek nepropadl iluzím o bolševické revoluci v Sovětském Svazu, a dobře viděl, jaké zlo představoval komunismus i nacismus. Na mnoha dílech úzce spolupracoval se svým bratrem Josefem. Jeden z lidí Čapkovi nejbližších byla jeho žena herečka Olga Scheinpflugová, která jejich soužití popsala v knize *Český román*, vydané v r. 1969 v Praze.

Po německém záboru Čech si pro něho přišlo gestapo jako pro jednoho z prvních. Jeho vdova jim „s vítězným zadostiučiněním“ sdělila, že Karel Čapek už zemřel. Umřel o Vánocích r. 1938 na zápal plic.

-bks-

Po bujarém Silvestru r. 1992 se Evropa probudila do světa, ze kterého zmizel jeden stát - Československo. Rozpadlo se na dva státy, Českou republiku a Slovensko, klidně, v průběhu pouhých několika měsíců, bez referenda, které by vyjádřilo vůli občanů.

Těm se situace sledováním sdělovacích prostředků jevila asi takto. Po roce 1989 se objevil prostor pro urovnání vztahů mezi českou a slovenskou částí federace. Na začátku byl tzv. spor o pomlčku, který vedl ke změně jména státu na Českou a Slovenskou Federativní Republiku, a na Slovensku na Česko-Slovensko. Potom přišly spory o kompetence, až se nakonec každý den probírala myšlenka rozdělení státu. V tu dobu začali politologové i novináři, ať už doma nebo ve Svobodné Evropě, o překot vymýšlet nový státní útvar: takový, který by byl svrchovaným státem a zároveň jím nebyl, jakési soustátí, něco mezi konfederací, federací či unií.

Klíčovou událostí pro osud Československa byly výsledky voleb v červnu 1992. Na Slovensku dominovalo v důležitosti státoprávní uspořádání. Favorit českých voleb, Václav Klaus, vystoupil s heslem: buď funkční federace nebo rozdělení. Na Slovensku Vladimír Mečiar požadoval mezinárodně právní subjektivitu. Jeho představy obsahovaly kroky jako např. vyhlášení svrchovanosti, přijetí čisté ústavy, post presidenta. Předvolební televizní varování presidenty Václava Havla před populisty, kteří nesplnitelnými sliby mohou způsobit rozpad státu, velká část slovenských voličů považovala za české vměšování. Jako projev protičeského odporu odevzdala hlas právě Mečiarovu Hnutí za demokratické Slovensko. Toto Hnutí, jakož i Občanská Demokratická Strana v Čechách, dostaly kolem třetiny volebních hlasů. Na obou stranách to znamenalo posílení těch sil, které byly připraveny ČSFR rozdělit. Následovaly schůzky a jednání, která byla velmi obtížná. HZDS předložilo projekt obranné a hospodářské unie, který byl pro ODS nepřijatelný. Ta získala podporu ostatních českých parlamentních stran a chtěla HZDS přimět k jasnému vyjádření - buď funkční federace, nebo dva státy. Dle svědectví účastníků, došla během jednání Klausovi trpělivost a vyčetl slovenským zástupcům, že chtějí budovat slovenský stát za české peníze. Výsledkem čtvrtého jednání v Bratislavě 19. června byl bod dohody o potřebě zajistit chod státní správy na úrovni federace. Postupný rozpad se projevil v souvislosti se skončením mandátu presidenty Havla a s novými presidentskými volbami. Při nich V. Havel ve slovenské části sněmovny národů propadl. Potom přijala SNR usnesením text „deklarace o svrchovanosti Slovenska“. Ač slovenská strana opakovaně zdůrazňovala, že neznamená rozpad společného státu, uskutečnění obsahu znamenalo zánik ČSFR. HZDS se snažila další rozpad státu zastavit a nabídla vizi přechodu od federace k soustátí a snažila se vmanévrovat českou stranu do unie či konfederace. Česká strana však tyto pokusy odmítala a trvala na rychlém a úplném rozdělení. Na schůzce v Brně 26. srpna byl přijat časový harmonogram dalšího postupu rozdělení ČSFR: zákon o zániku federace, o přesunu kompetencí na republiky, o dělení majetku a dohody o spolupráci. Tím bylo dáno i datum zániku Československa ke konci roku, 31.12. 1992.

Rozpad Československa se mohl zdát jako správný a nevyhnutelný, kvůli požadavkům obou stran a tvrdošijnosti jejich představitelů. (Mimoходом, Praha se zároveň zbavila problémů, které kladlo Maďarsko v souvislosti s výstavbou dunajské přehrady Gabčíkovo-Nagymaros.) Přesto však má být důvodem k lítosti, a také ke zpytování, jaké síly na geopolitickém poli světa

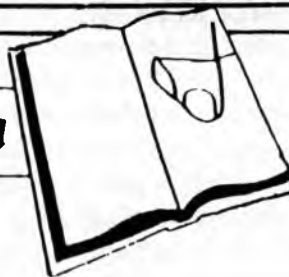
DOBRY DEN!

na něm měly zájem. V době okolo rozpadu se často kritizoval čechoslovakismus a myšlenka jednoho československého národa, jakou kdysi razil Masaryk. Avšak proč? Nepodařilo se už v 19. století vytvořit velké evropské národy, jako např. Německo a Itálii, z malých vévodství, s rozličnými nářečnými i tradicemi? Je škoda, že naše národy, tak jazykově, kulturně a historicky si blízké, se rozdělily právě v dnešní době, kdy se svět stává stále menším. Je smutné i to, že naše jazyky, které si jsou tak podobné, že si rozumějí i děti, se vyvíjejí - často umělými zásahy - směrem ke stále většímu odcizování. Škoda!

Barbara Sherriffová

Naše Kronika

V sobotu 7. prosince 2002 se naplnily prostory krajanské restaurace Riverside Maples v St. Jacobs našimi nejmenšími. Navštívil je opět sv. Mikuláš se svým doprovodem anděla a čerta, rozdál všem dárky a zanechal u všech přítomných, malých i velkých, příjemné pocity z předvánočního odpoledne.

V neděli 8. prosince se na stejném místě sešli naši členové - senioři ku společné vánoční večeři. Tradiční koledy jim k tomuto setkání z filmového plátna zazpívala slavná slovenská sopranistka G. Beňáčková - Čáповá, kterou vystřídali přítomní vlastní produkcí sborového koledování. Byl to hezký večer.

16. ledna 2003 se dožila svých pětasedmdesátin naše obětavá členka výboru kitchenerské odbočky ČSSK, stále zdatná a svěží sportovkyně a sokolka, paní MARIE VEJVODOVÁ. Všichni ji přejeme mnoho dalších let a plného zdraví ku prospěchu její rodiny i naší krajanské komunity!

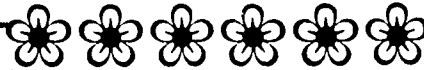

DOBŘÝ DEN!

V pátek 28. března (marca) 2003 se v Riverside Maples, St. Jacobs, koná

VÝROČNÍ ČLENSKÁ SCHŮZE

naší odbočky ČSSK. Členové výboru budou připraveni odpovědět na vaše dotazy a zvolíte si výbor nový. Rovněž doufáme (zatím ji nemáme potvrzenou) v milou návštěvu paní Blanky Rohnové a Josefa Čermáka z torontského Ústředí ČSSK. Protože schůze tradičně začne společnou večeří v 18.00 hodin (přesně), požadujeme závazné přihlášky, aby kuchaři věděli kolik menu, která výbor členům hradí ze své pokladny, mají připravit. Přihlášky podávejte u naší jednatelky A. Ševčíkové na tel. číslo 579 - 2683. Těšíme se na vaše nápady jak zlepšit naší práci!

V neděli 2. března (marca) 2003 v Riverside Maples v 18.00 hodin se koná koncert skupiny **HABR**.

Vystoupí kytarové duo **SLÁVEK HANZLIK** a **ZDENĚK BREUER**, **DÁŠA BREUEROVÁ** - bass kytara a **ŠTEFAN MOLNÁR** - foukací harmonika.

Přijďte si poslechnout kytarové opojení **HABR**u a písně zpívané jak anglicky, tak česky. Vstupné 15 \$ - rezervace (519) 664 - 3602.

Paní **VLASTA KADLECOVÁ**, známá kulinářská umělkyně, pořádá lekce ze své dovednosti. Každá lekce potrvá nejméně tři hodiny a v jejím průběhu se naučíte tři až čtyři nové lukrativní recepty od polévky po moučník. Chcete-li se dozvědět více, zavolejte na tel. číslo (519) 571 - 0741. V případě nepřítomnosti zanechte na záznamníku své jméno a telefonní číslo. Můžete použít i E-mail: culinary.affair@rogers.com

Akreditovaná soudní tlumočnice a překladatelka dokladů (řidičské průkazy - drivers licence) a úředních listin, stálá tlumočnice pro veřejné úřady a soudy paní **Hana Del Borgo** oznamuje změnu svého telefonního čísla. V případě potřeby volejte (519) 579 - 5448!

Na milou zprávu není nikdy pozdě a tak tedy dodatečně oznamujeme, že členka našeho Sdružení, sokolka JANA KARGEROVÁ byla vyznamenána čestným uznáním za svou poezii. V neděli 8. prosince 02 v kitchenerské knihovně se sešel plný sál posluchačů, kteří si přišli vyslechnout prózu i poezii nových nadějných autorů. Jana tam recitovala svou báseň ve které oslavuje vášnivou dramatickostí života malířky Emily Carr. Báseň se moc líbila, Jana také a my máme upřímnou radost.(E.K.)

Připomínáme zájemcům, že každé první pondělí v měsíci mohou vidět české nebo slovenské filmy. Promítáme je v Kitchener Public Library vždy přesně v 18.30 hod. Dochvilnost je nutná z toho důvodu, že knihovna se nekompromisně zavírá ve 21.00 a bylo by nemilé v případě delšího filmu nevidět jeho konec a případný happyendový polibek. V březnu můžete vidět film Všichni moji blízcí (Abrahám, Safránková), v dubnu potom sólo pro Květu Fialovou a Víta Olmera v Krškové přepisu Turgeriěvy povídky Jarní vody, v květnu úsměvnou Menzelovu adaptaci podle Vladislava Vančury Konec starých časů (Abrahám.Hanzlík, Labuda, Sommer) a v červnu komedii z konce války Stůj, nebo se netrefím! (Bartoška,Chýlková).Těšíme se na vaši návštěvu!

V neděli 9. února (februára) jsme opět vypravili autobus k zájezdu do Toronta. V Novém divadle jsme shlédli hru A.R. Gurneye Milostné dopisy a zatleskali předním hercům Divadla na Vinohradech Janě Hlaváčové a Petru Kostkovi. Bylo potěšením vidět oba oblíbené herce a poslechnout si český jazyk v jejich kultivovaném podání. Ale ještě větší radost jsme měli z úvodního proslovu neodmyslitelného člena a hybné páky divadla Pavla Krále, který, a tomu věříme, se po přestálé nemoci tak vrací na jeviště. Pavle, hodně zdaru!

NOVÝ DOMOV

Informace z domova, pohledy z exilu,
zajímavosti pro všechny, nejen v Kanadě!
450 Scarborough Golf Club Rd.,
Toronto, Ontario M1G 1H1

Tel: (416) 439-9557
FAX: (416) 439-6473

satellite 1-416

Čtrnáctideník, který informuje nejen
o událostech v Kanadě,
ale i v České republice a na Slovensku.

(416) 530-4222

www.satellite1-416.com

P.O.Box 176, Station "E", Toronto, ON, M6H 4E2

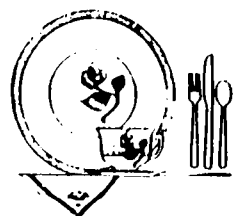
DOBRY DEN!

Navštivte RIVERSIDE MAPLES restaurant
v romantické St. Jacobs Country, kde
KAŽDÁ NEDELE JE SVÁTKEM!

Studené a teplé buffet, domácí polévky,
české a slovenské speciality a zákusky
vyhlášené kvality!!!

Cena menu \$ 11.95, děti polovinu.

Čtvrtletník Dobrý den vychází z dobré vůle svých čtenářů, kteří jeho vydávání hradí svými dobrovolnými příspěvky. Vychází v počtu 350 výtisků a výbor kitchenerské odbočky ČSSK jej zasílá zdarma všem Čechům a Slovákům, u kterých má potvrzený zájem. Pokud si nepřejete DD dostávat, sdělte nám to, ušetříte nám zbytečná vydání! Rovněž nám prosím sdělte změnu adresy! Uvítáme Vaše dopisy, články, zkušenosti, názory a kritiku, které pošlete editorovi na adresu v tiráži nebo faxujte na číslo (519) 576-2149. Do uzávěrky tohoto čísla, která byla 13. února (februára) 2003 nám poslali dary na tiskový fond následující čtenáři, kterým patří náš dík!

M. Petříková 100.- \$, V. Kadlecová 50.- \$, J. Shier 40.- J. Horký 38.- \$, P. a M. Novotný a M. Svobodová 30.- \$, M. Veselá (Alberta) a J. Vyhnal (Walkerton) 25.- \$, manž. Ptákoví, manž. Vopařilovi, M. Fernandez a J. Faimon všichni 20.- \$, M. Heran, J. Pírková, J. Šoustek, J. Martínková (Cambridge), manž. Valešovi a J. Šindler 10.- J. a A. Host 5.- \$.

Upomínáme

Čas se pomalu ale jistě naplňuje, léta strávená v této kanadské zemi už počítáme na desítky a imaginární hořící voskovice našich životů jsou stále kratší. Neúprosná smrt nám odvedla tuto zimu další krajanů na věčnost, aby v našem nitru zanechala jen tvrdou stopu smutné skutečnosti.

7. prosince 2002 zemřela ve věku 60 let paní **Hana Zimová**, u které si po roce 1989 nemálo krajanů sprostředkovalo, po dlouhých letech exilu, první radostnou cestu do rodné země. 17. ledna 2003 umřela paní **Anna Oskerová** v pouhých 53 letech a dva dny na to pan **Roman Schiller** ze známé rodiny slovenských výrobců cukrářských pochoutek, také teprve 59 letý. Jako poslední přišla zpráva z londonské nemocnice, kde v rozpětí jen několika hodin zemřeli dva přátelé a zejména v ranných letech věrní návštěvníci našich podniků v Kitcheneru, 57 letý **Ladislav Michálek** a 65 letý **Petr Chládek**. Zemřeli 29. a 31. ledna. Všem pozůstalým vyjadřujeme svoji hlubokou soustrast a přání aby čas přinesl brzy patřičnou úlevu.

O globalizmu a protestních hnutích

Martin Jelinowicz

Absolutistický, autokratický duch globalizmu.

Protesty doprovázející zasedání globalistických institucí, jmenovitě World Trade Organization (WTO), International Monetary Fund (IMF), World Bank, (WB), Group of Seven/Eight (G7/G8), Free Trade Area of Americas (FTAA) a NATO, stávají se již rutinní záležitostí, kterou oficiální místa přijímají jednak jako nutné zlo, jednak jako důkaz velkorysosti a shovívavosti stávajícího pořádku. Protesty s postupem doby nabývají na síle a zaznamenaly už ne jeden úspěch. Například bylo nutné stáhnout z pořadu jednání Multilateral Agreement on Investments (MAI). Jen díky protestům pronikají na veřejnost informace, které měly zůstat utajeny. Velký význam protestů spočívá také v tom, že narušují trhlinu v pečlivě budované demokratické fasádě, za kterou se skrývá ošklivá a násilná skutečnost. Vláda autokratických, finančních elit. Střet mezi protestujícími a oficialitou nastoluje celou řadu nepřijemných otázek a úvah.

(a) Kolik lidí je možno bezpečně ignorovat? Čí mínění se počítá a čí nikoliv?

(b) Co dělají v době střetu tak zvaní volení zástupci? Protestní hnutí tyto zástupce naprosto obcházejí. Volení zástupci mají, jak ukazuje praxe, pouze odvahu přidat se k silnější straně, pamětliví toho, že po vypršení mandátu budou žadonit o chlebiček u dveří mocných a silných, jimž sloužili po dobu své funkce.

(c) Pravda, že protesty jsou trpěny, ale jen pokud jsou neškodné. Jakmile vyvstane hrozba účinného protestu, tolerance, dialog, pluralita názorů, hledání identity, Život v Pravdě a jiné krásné teorie jsou odloženy k ledu a nastupují spolehlivé osvědčené pendreky, vodní děla, střelba jakož i jiné přesvědčovací prostředky.

(d) Proč musejí vycházet všechny podněty se shora? Proč by třeba nemohly vycházet zezdola? Proč by nemohli řadoví občané sestavit svůj vlastní program, který by předložili parlamentu, popř. nějaké jiné instanci ke schválení? Taková praxe by vedla ke krizi legitimacy. Jak by mohli, parlamentní zástupci, hlasovat proti rozhodnutí svých voličů? Koho by pak tito volení ne-zástupci vlastně zastupovali?

Zasedání sama mají absolutistický, autokratický, mafistický kolorit. Dokonce jedno zasedání WTO se konalo v poušti. (Doha, Quatar, listopad 2001). Hrstka privilegovaných hodnostářů dohaduje se o osudech planety Země za naprostého vyloučení veřejnosti. Odtud vzešlá rozhodnutí jsou vydávána za neměnná, nezvratná, neodvolatelná, neomylná a jediné možná. Nepřátelský dav v ulicích, oddělený kordonem policie od zasedacích paláců, nechce pochopit, že byrokraté zabrikádování uvnitř konferenčních sálů vlastně pracují pro veřejné blaho. Jedna velická potíž se kterou se protestní hnutí musí potýkat, je dána tím, že spor s globalismem nelze shrnout do jednoduché formule. Ti, jenž se o celou problematiku nezajímají, mohou snadno nabýt dojmu, že se jedná o pouhou pouliční výtržnost, pozérství, rozmary a krácení dlouhé chvíle. Na tuto strunu hraje celá řada pokleslých komentátorů. Přesto velká část veřejnosti začíná s postupujícími úspěchy globalizace s demonstrovajícími sympatisovat. *Ekonomický zázrak* se šíří a lidé začínají přemýšlet. Přímá zkušenost je ta nejlepší škola.

Co je a co není globalizmus?

Globalizmus existuje jednak jako pojem encyklopedický; o čemž není třeba dlouze psát, a jednak

jako definitivní politická praxe. Globalizmus by podle první definice mohl znamenat snahu řešit určité úkoly celo-planetárně neboli globálně. Žádný rozumný člověk by nebyl proti globalizmu, který by znamenal ochranu přírody, vymýcení určitých chorob nebo chudoby bez ohledu na státní a národnostní hranice, tj. globálně. Takto chápaný globalizmus by byl velmi osvícený, rozumný a užitečný nástroj. Bohužel to co se provádí pod hlavičkou globalizmu, je úplně něco jiného.

Globalizmus není starý internacionalizmus.

Tradiční internacionalizmus respektoval národní státy a uznával existenci národů. Usiloval, alespoň v teorii, o vzájemnou spolupráci mezi státy a národy. Nestál v cestě samostatnému rozvoji národních států a národních kultur. Globalizmus naproti tomu považuje existenci národních států, národních kultur a zájmů, za přežitek a hrozbu.

Přehled vývoje globalistických organizací GATT, WTO, FTA a NAFTA.

V roce 1947 byla uvedena v život mezinárodní organizace *General Agreement on Tariffs and Trade* (GATT). V roce 1986 byla započata série jednání zvaných *Uruguay Rounds*, které vyvrcholily 1. ledna 1995 ustavením WTO. WTO má na rozdíl od GATTu ústavu a definitivní organizační strukturu. Rozhodnutí WTO na základě výnosu anonymních soudců jsou závazná pro národní vlády pod hrozbou uvalení sankcí. Ustavuje se tím naprosto nový právní vzhah. WTO je nadřazeno ústavě i parlamentu národních vlád. **WTO je první skutečná světová vláda a její zákony jsou de-facto Ústavou světa.** Takřka všechny státy světa jsou členem WTO, včetně České republiky. Kanada a Spojené státy uzavřely 2. ledna 1989 dohodu zvanou *Free Trade Agreement* (FTA). 1. ledna 1994 se přidalo k této dohodě i Mexiko, čímž vznikla dohoda *North American Free Trade Agreement* (NAFTA). NAFTA jde dále v globalistických intencích nežli WTO a dá se očekávat, že NAFTA je prototypem pro další vývoj WTO.

Pokus o definici globalizmu.

Globalizmus v politické praxi je hnutí vycházející z nejvyšších korporativních kruhů, zejména anglo-amerických, s cílem přetvořit svět ku prospěchu mezinárodní třídy investorů-spekulantů. Cílem není volná výměna zboží, ale omezení pravomocí národních vlád a přesunutí otěží moci na korporativní sektor jakož i zvýšená ochrana nadnárodní třídy investorů-spekulantů. Mnoho nedorozumění způsobuje, podle mého soudu, směšování a neujasnění pojmů; tj. ztotožnění encyklopedické definice globalizmu s tím, co se v politické praxi pod hlavičkou globalizmu provádí. Abychom do nepřehledného množství zákonů, soudních rozhodnutí a dohod vnesli pořádek, bude nejrozumější jestliže si věci seřadíme podle jejich jednotlivých myšlenky. Každá jednotlivá myšlenka vyjadřuje vždy jeden jistý záměr legislativních tvůrců a je označena jakožto fiktivní paragraf číslem od 1 do 11. Tyto fiktivní paragrafy, jež jsou vytištěny tučně v záhlaví každého odstavce, jsou doloženy konkrétními příklady. Souhrn paragrafů tak představuje jakýsi pracovní kodex globalizmu.

§1. Všechny státy světa musejí otevřít své trhy Spojeným státům, zatímco Spojené státy si vyhrazují právo své trhy libovolně chránit.

(a) Tak zvaný *Omnibus Trade and Competition Act*, (OTCA) schválen v srpnu 1988, poté co B. Mulroney a R. Reagan podepsali FTA stanoví například, že: OTCA ustavuje nadřazenost před FTA, v důsledku čehož, je americká strana oprávněna zavádět odvetná opatření, kdykoliv se

Kanada podle názoru americké strany dopouští nekalé soutěže (*unfair trading*), přičemž si vyhrazuje právo posoudit, co je a co není nekalá soutěž.

(b) Podle FTA, článek 1902(2) si vyhrazuje americká strana právo kdykoliv zpřísnit pravidla vzájemného obchodu, podle vlastního uvážení.

(c) Kanada přistoupila 16. února 1996 pod nátlakem na 10% omezení vývozu měkkého dřeva do US. Za to se jí dostalo slibu, že americká strana ustoupí od odvetných byrokratických šikan vůči Kanadě po dobu 5 let (1982-87) při vývozu dřeva. Najednou se zapomnělo, že už byla dávno popsána dohoda o volných trzích. Tato úmluva připomíná *dohody*, jež uzavírá mafie s místními obchodníky. *„Když nám nezaplatíš, nemůžeme zaručit, že tvůj krámeček nevyletí do povětří“.*

(d) Hlavní výkonný ředitel firmy Stelco popisuje byrokratickou šikanu, jíž byla kanadská firma vystavena při jednání o dovozu oceli do US. Stelco muselo dodat dokument v rozsahu 60 tisíc řádků a s 3.6 miliony údajů.

§2. Zákaz jakékoliv formy státních subvencí národními vládami domácím výrobcům, zemědělcům a poskytovatelům služeb. Toto právo si vyhrazují US dle vlastního uvážení jen pro sebe.

(a) Pravidla *WTO Agreement on Subsidies and Countervailing Duties* zakazuje přímé i nepřímé státní dotace výrobcům, zemědělcům a poskytovatelům služeb s výjimkou těžby oleje a zemního plynu a armády. Je třeba uvážít, že všechna odvětví nějakou formu státních dotací vyžadují. Například automobilový průmysl by nemohl existovat bez veřejných silnic a veřejné regulace dopravy. Žádné průmyslové odvětví by se neobešlo bez systému veřejných škol. Negratotné obyvatelstvo by bylo nezaměstnatelné. Odpůrci státních dotací si doslova podřezávají větev, na které sedí. Všechna úspěšná odvětví ve všech průmyslových státech, včetně Spojených států, byla kdysi dotována státem. Jinak by se nikdy nerozvinula. Celá debata ohledně dotací je poněkud nesmyslná. Tvůrci zákona vycházejí z bludné ideologie, podle které jen soukromý sektor vytváří hodnoty a na němž ostatní sektory parazitují. Použijme příměr z biologie. Ptát se, zda v živém organismu játra podporují srdce a nebo naopak je nesmyslně postavená otázka. Ve vyváženém hospodářství země existuje celá řada sektorů v symbióze. Sektor ekologický, rodinný, soukromý a státní. Každý z nich je nazastupitelný s vlastní logikou a účelem.

(b) Příkladem dvojí míry v otázce subvencí je Mexiko, které otevřelo své trhy podle NAFTA americkým plodinám. Nedlouho poté Bushova administrativa odsouhlasila astronomické dotace vlastním pěstitelům plodin ve výši U\$190 miliard po dobu deseti let. Samozřejmě, že za takových podmínek nemůže mexická strana obstát.

§3. Úplná svoboda pohybu kapitálu. Zrušení všech devizových kontrol.

(a) Toto opatření má teoretický zaručit příliv investic. Ve skutečnosti taková politika vede k vykupování existujících podniků. Od podepsání FTA zhruba 13 tisíc kanadských firem bylo vykoupeno především americkými investory.

(b) Volný pohyb kapitálu způsobil v posledním desetiletí katastrofální zhroucení národních měn Ruska, Thajska, Indonesie, Jugoslávie a Argentiny a dalších s otřesnými důsledky pro místní obyvatelstvo. Jedním z důvodů rozpadu Jugoslávské federace bylo zhroucení dináru s následnou hyper-inflací, vlnou bankrotů a nezaměstnanosti.

(c) Volný pohyb kapitálu byl uveden do chodu za administrativy presidenta Nixona, jenž dne

15. srpna 1971 zrušil brettenwoodskou dohodu z roku 1944. Podle této dohody, mimo jiné, byl stanoven pevný kurz dolaru vůči ostatním kapitalistickým měnám s malou povolenou odchylkou - o jedno procento v obou směrech a směnitelnost za zlato pro zahraniční držitele dolaru. Zrušením pevného kurzu dolaru a směnitelnosti za zlato byla uvedena do chodu spekulace s národními měnami v globálním měřítku.

(d) Volný pohyb spekulativního kapitálu umožňuje navíc kontrolu domácího bankovního sektoru zahraničními investory-spekulanty. Zahraniční investor, kontrolující bankovní sektor, rozhoduje tedy, kdo obdrží kredit a kdo nikoliv a zároveň má přístup, jakožto bankéř, k důvěrným informacím cizí strany. Opět se setkáváme s dvojí mírou. Impérium by nikdy nepřijalo podmínky, které žádá od strany druhé. Kanada změnila 12 bankovních zákonů podle článku 1703.1 FTA bez vzájemné reciprocity na straně druhé. 21. listopadu 1988 Brian Mulroney udělil firmě American Express bankovní licenci pro Kanadu, přestože tato firma ve Spojených státech není za banku vůbec uznána! O tom jaký význam přisuzují finanční kruhy devizovým kontrolám, svědčí malá poznámka mega-spekulanta G. Sorose, jenž vyzval ke svržení ministerského předsedy Malajsie Mahathira Mohamada, který zavedl devizové kontroly. (The Toronto Star: Dec 8, 98/ D4)

§4. Povýšit status nadnárodní korporace na roveň národního státu.

Podle článku NAFTA Chapter 11, pod hlavičkou *Investor-State Procedures*, zavádí se naprosto nový právní vztah. Nadnárodní korporace může soudit přímo národní vládu za rozhodnutí parlamentu a v případě, že je nalezena v právu, může být národní vláda odsouzena k peněžité pokutě a nebo mohou být na příslušnou zemi uvaleny obchodní sankce ve formě embarga, tarifů apod. Soudní spor je tajný a probíhá před panelem anonymních soudců buď z WTO a nebo z Mezinárodní obchodní komory (International Chamber of Commerce). Zvláštností *Chapter 11* je to, že investor může soudit cizí vládu, ale nikoliv vlastní. Pozor! Nezaměňovat *Chapter 11* NAFTA se známou *Chapter 11* o ochraně před věřiteli během konkursního řízení.

§5. Odstranit jakékoliv formy rozlišování a zvýhodňování domácích výrobků a investorů před zahraničními výrobky a investory. *GATT Article III National Treatment a Most Favoured Nation Treatment.*

National Treatment stanoví, že udělením podpory nebo výhody domácí straně se národní vláda zavazuje poskytnout totéž jakékoliv straně cizí, jež je členem WTO. Takže by třeba mohlo dojít v budoucnosti k situaci, kdy by česká vláda, dejme tomu, uvolnila dotace na české divadlo, z čehož by jí potom vyplývala povinnost poskytnout tutéž podporu německé scéně, pokud by taková existovala na českém území. Pravda, existují určité výjimky, které si národní vlády mohou vyjednat a také v některých citlivých oblastech se z taktických důvodů dočasně *nejede na doraz*.

Most Favoured Nation Treatment znamená, že poskytnutím určité výhody jedné cizí straně zavazuje se národní vláda poskytnout tutéž výhodu všem cizím stranám na území státu. Tyto doktriny se vztahují i na výrobky. Nelze rozlišovat mezi identickými výrobky na základě jejich původu nebo výrobního procesu, jak plyne z následujícího odstavce.

(a) Případ, který bychom mohli nazvat *Mořské želvy versus kapitál* a který je demonstrací principu *National Treatment* na určitý výrobek, vyplývají dvě poučení. Za prvé, WTO chrání kapitál, nikoliv život na Zemi. Za druhé, WTO je v určitém smyslu nestranná instituce. Ne nutně vyhrává kapitál americký. O co v tomto sporu šlo? Podle stávajících amerických zákonů na

ochranu mořských živočichů, musejí mít všechny americké rybářské čluny sítě opatřeny zvláštním zařízením, které umožňuje želvám a delfinům ze sítí uniknout. Samozřejmě, že toto opatření zvyšuje výrobní náklady. Indické a asijské čluny toto opatření nemají, v důsledku čehož se v sítích topí mořské želvy. Americká strana tedy zcela oprávněně na dovoz indických a asijských ráčků uvalila embargo. V lednu 1997 Indie a několik dalších jihovýchodních asijských zemí zahájilo před WTO soudní spor proti vládě USA za uvalení embarga na dovoz mořských ráčků. WTO se postavil na stranu Indie a spol. proti americké straně, čímž de-facto znemožnil opatření na ochranu vzácných mořských želv. Logika rozhodnutí WTO je založena na doktríně *National Treatment*, která stanoví, že nelze dělat rozdíl mezi identickými výrobky (ráčky) na základě výrobního postupu (způsobu lovu). Podle této logiky koberec vyrobený otrockou prací je totožný s kobercem vyrobeným dobře placenou silou. Výrobek zhotovený za nedodržení bezpečnostních a zdravotních podmínek je tedy totožný s výrobkem zhotoveným za dodržení bezpečnostních a zdravotních norem. Vlády tedy nemohou uvalovat embargo na výrobky zhotovené za podmínek, které odporují domácím zákonům. Jak pak mohou uplatňovat legislativu vůči domácím výrobcům?

(b) Některá embargo by na druhé straně mohla být přípustná. Uveďme si hypotetický příklad, kdy by soudci z WTO uvalení embarga na dovoz zboží pravděpodobně schválili. A sice z důvodu nepřímých dotací. Americká korporace by mohla žádat uvalení embarga na dovoz kanadského zboží do US, na základě toho, že nižší výdaje kanadské strany na povinné zdravotní pojištění zaměstnanců jsou de-facto formou vládních subvencí. Výdaje na zdravotní pojištění jsou totiž v Kanadě nižší nežli ve Spojených státech. Důvodem je rozdíl mezi pojišťovacími systémy. Ideologická zaujatost je zřejmá. Nižší výrobní náklady z důvodů nedodržování ekologických pravidel nejsou důvodem k uvalení embarga, ale nižší výrobní náklady vyplývající z účinnějšího neziskového pojišťovacího systému, jsou považovány za státní dotaci.

(c) Americká firma The Sun Belt Water Inc. na základě. klauzule *National Treatment* žaluje Kanadu o minimálně U\$200 milionů. Důvodem je zákon Britské Kolumbie (BC), který nedovoluje vyvážet vodu. The Sun Belt tedy žaluje BC za to, že jí nebylo dovolen stejný přístup k vodě jako domácím firmám, v důsledku čehož nemohla vyvážet vodu do Kalifornie jak původně zamýšlela. Touto *diskriminací* jí tedy byla způsobena ztráta zisku, a proto žaluje kanadskou stranu.

§5. Udržovat vysokou nezaměstnanost a chudobu.

(a) Tento požadavek není sice zakotven v dokumentech WTO nebo NAFTA, ale vyplývá z oficiální monetaristické nauky, kterou sledují všechny centrální banky světa. Monetarismus přichází s teorií tzv. *přirozené nezaměstnanosti*, což je nejnižší hranice pod kterou nezaměstnanost nemá klesnout, má-li se udržet inflace pod kontrolou. Klesne-li nezaměstnanost pod tuto pomyslnou hranici, zasáhnou centrální autority omezením státních výdajů a zvýšením úrokové míry, aby zarazily hospodářský růst a opět nezaměstnanost zvýšily.

(b) IMF a WTO přispěly měrou vrchovatou k rozšíření světové chudoby a nezaměstnanosti v důsledku opatření prosazovaných pod hlavičkou politiky Strukturálních změn. Tato opatření způsobují nepředstavitelnou devastaci srovnatelnou s válečnými škodami. Je třeba pominout slavnostní deklarace a profesorské přednášky a soudit instituce podle jejich skutků.

§6. Usilovat o co největší konkurenci mezi dodavateli plodin a průmyslových výrobků.

Modelem korporativně řízeného hospodářství spočívá v trzích kontrolovaný několika obřími nadnárodními korporacemi se spoustou malých sub-dodavatelů. Konkurenční vztah existuje pouze mezi sub-dodavateli. Mezi nadnárodní korporací kontrolující trhy a místními sub-dodavateli existuje subordinační poměr. Jednotlivý výrobce nemůže s korporací vyjednávat. Má pouze dvojí možnost: Přijmout a nebo nepřijmout ultimatum silnější strany. Nejedná se tedy o vztah nabídky a poptávky mezi dvěma rovnoprávnými stranami, tak jak jej popisuje standartní hospodářská teorie volných trhů.

§7. Zabraňovat jakýmkoliv pokusům o samostatný a místní vývoj.

NAFTA Performance Requirements

Národní vlády prováděly od nepaměti opatření na ochranu vlastních trhů a průmyslu a k zajištění zaměstnanosti vlastního obyvatelstva. To se například dělo formou omezování vývozu nezpracovaných surovin. Při udělování státních zakázek se jako podmínka například v minulosti vymíněvalo najímat místní sílu, kupovat od místních sub-dodavatelů a nebo se vyžadovalo předávání technologií. Tyto požadavky nejsou slučitelné s ústavou WTO a NAFTA. Článek *Performance Requirements* nedovoluje vkládat do státních zakázek výše uvedené podmínky, čímž národní vlády ztrácejí celou řadu nástrojů na ochranu vlastních trhů, zajištění rozvoje a místní zaměstnanosti. Zároveň se vlády podepsáním WTO (a NAFTA) vzdávají kontroly nad vývozem nezpracovaných surovin. A vyvážet nezpracované suroviny je jedním ze znaků kolonie.

§8. Otevřít všechny veřejné služby komercialisaci.

WTO The General Agreement on Trade in Services (GATS)

Národní vlády ztrácejí vstupem do WTO výlučné právo poskytovat veřejné služby, jako školství, zdravotnictví, doručování pošty, dodávku vody a elektřiny, úklid odpadků, vězeňství, apod. Toto omezení vyplývá z klauzule GATS, jež je součástí ústavy WTO. (Nezaměňovat GATS s GATT!) Jak by GATS klauzule mohla ovlivnit praxi? Uveďme si příklad. United Parcel Service (UPS), soukromá americká zasilatelská služba, má právo na stejné veřejné dotace od Federální vlády jako kanadská pošta, přestože UPS je soukromá zisková organizace na rozdíl od kanadské pošty. Tento spor dosud probíhá před tribunálem WTO. Podobně cizí soukromé školy mají právo na úměrně stejné dotace jako školy veřejné! Totéž platí pro soukromé kliniky, které mají opět nárok na veřejné subvence jako kliniky státní.

Je to naprosto nový právní koncept, jehož cílem je znemožnit národním vládám poskytování veřejných služeb, vytvořit investiční příležitosti pro cizí investory a zároveň směřovat tok veřejných peněz nadnárodním korporacím.

§9. Stát má být slabý jakožto poskytovatel veřejných služeb, ale zároveň silným ochráncem korporativních zájmů.

Všechna nařízení WTO a NAFTA volají po omezení státních zásahů, de-regulaci a volných trzích, pokud se jedná o ochranu přírody a životního prostředí, a nebo o bezpečnost práce, místní rozvoj, veřejné služby a sociální opatření. Na straně druhé tzv. *Trade Related Intellectual Properties Agreement*, (TRIP) volá po zesílené státní ochraně patentového práva a to velmi rezolutně a definitivně pod hrozbou sankcí. TRIP umožňuje například patentovat osivo s geneticky změněným kódem, které přináší žej s neplodnými zrny, takže pěstitelé jsou nuceni nakupovat

DOBRY DEN!

před každou setbou nová semena a nemohou používat semena z předešlé sklizně. Samozřejmě, že v ceně zrní je zahrnuto patentní právo, za které platí pěstitelé po neomezenou dobu, tj. při každé koupi. Tím získávají nadnárodní korporace (např. Monsanto) zaručený zdroj příjmů a zároveň úplnou kontrolu nad výrobou potravin. Pod hlavičkou ochrany intelektuálního majetku rodí se korporativní tyranie. TRIP Agreement je důkazem, že ideologie volných trhů je podřízena korporativním zájmům. Podobně můžeme uvést i příklad z Ontaria. Nezaplacení cla na soukromé dálnici 407 je důvodem pro neobnovení řidičského průkazu. Soukromá korporace neváhá použít stát jakožto bezplatnou službu pro vymáhání dluhů. Jak je vidět, vyžadují-li toho korporativní zájmy, volají naopak po silném státu.

§10. Neomezený přístup k surovinám a energetickým zdrojům (prozatím jen) Kanady.

Neomezený přístup k základním surovinám, tj. vodě, oleji a zemnímu plynu Kanady je zakotven ve třech klausulích NAFTA.

(a) Proportional Sharing, NAFTA 605

Tento požadavek si ilustrujeme názorným příkladem. Dejme tomu, že Spojené státy v současnosti odebírají 35% kanadského zemního plynu. Dojde ke krizové situaci a Kanada bude potřebovat svůj podíl zvýšit. Vývoz může Kanada omezit do všech států světa, včetně Mexika, jež je také součástí NAFTA, ale je nadále zavázána dodávat 35% vlastní produkce do Spojených států po neomezeně dlouhou dobu a nebo až do vyčerpání zdrojů.

(b) Stejný článek NAFTA jako předešlý nedovoluje uvalovat vývozní daň na surovinu.

(c) NAFTA 608.2 naopak dovoluje vládní subvence na těžbu oleje a zemního plynu.

Poslední odstavec dokazuje opět, že ideologie volných trhů ustupuje korporativním zájmům.

Všude jinde jsou státní dotace důvodem k uvalení sankcí, v tomto případě nikoliv. Další povolenou výjimkou jsou státní výdaje na zbrojení. Tyto tři klausule nemají svou obdobu v ústavě WTO, ale dá se očekávat, že NAFTA je v tomto případě průkopníkem pro další vývoj WTO.

§11. Ekologická, zdravotní a jiná opatření ve veřejném zájmu jsou podřízena soukromým investičním zájmům. WTO Article 2.4 Technical Barriers to Trade.

(a) Na základě důvodných podezření o škodlivosti manganových přídavků do benzínu vyráběného firmou americkou firmou ETHYL Corporation pod značkou MMT, zakázala Ottawa v dubnu 1996 dovoz MMT do Kanady jakož i mezi-provinční přepravu MMT. ETHYL podal žalobu na federální vládu k WTO podle článku NAFTA *Barriers to Trade*, ve výši \$350 miliónů. Zřejmě hrozilo, že by Ottawa prohrála a tak nařízení nejenom odvolala, ale vydala veřejné prohlášení o neškodnosti MMT a navíc zaplatila firmě ETHYL odškodné ve výši \$19 miliónů.

(b) Americké ministerstvo pro životní prostředí-*Environmental Protection Agency-(EPA)* vydalo roku 1989 rozhodnutí, podle něhož se mělo ve Spojených státech během 10 let postupně opustit od používání azbestu vzhledem k jeho prokazatelným rakovino-tvorným účinkům. Quebec a Ottawa zahájily žalobu u *U.S. Court of Appeal* na EPA za omezování obchodu. Americký soud zrušil rozhodnutí EPA. Jinými slovy, Quebec a Ottawa svou žalobu vyhrály.

Na tomto případě je podivné, že žaloba na americkou stranu byla podána k americkému soudu a nikoliv k projednání před tribunál WTO.

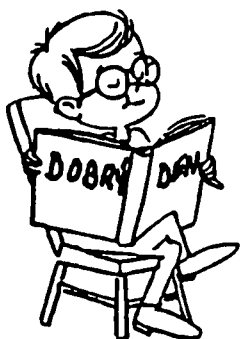
(c) Jakožto reakci na rozhodnutí francouzské vlády o zákazu azbestu, podala Ottawa koncem roku

1998 u WTO žalobu. Tentokrát francouzská strana svou věc o zákazu dovozu azbestu obhájila. Co z těchto případů plyne? Podle Nové ústavy světa vyhrávají velkou většinou požadavky kapitálu. Všechna ostatní hlediska ustupují do pozadí. Dále zjišťujeme, že národnost kapitálu není důležitá. Kapitál kanadský je zrovna tak bezohledný jako kterýkoliv jiný. Odbory nejsou zárukou etiky nebo pokroku. Ve sporu o azbest postavily se quebečtí odboroví předáci plně za stanovisko azbestových kartelů v obavě před ztrátou pracovních míst. Takto jsou tedy vymezena pravidla hry, ve které slabší strana zaručeně prohrává. Jestliže by došlo k anomálii a Impérium přece jenom začalo prohrávat, bylo by nutno změnit pravidla hry.

Několik záhad.

Na globalizmu je zvláštní, že postrádá konečnou vizi. O tom, jak si představují globalisté ukončení globalistického procesu se nikde nic nedovídáme. Stav, kdy celou Zeměkouli vlastní jedna úspěšná korporace? Dále není jasné proč se budují paralelní globalistické struktury. Například evropské země jsou zároveň členy Evropské unie a WTO.

Pokračování příště

Pište nám!

Vladimir Bubak
22 Murray Hill Ct.,
Kitchener, Ont.,
N2E 1N9

Obah článků nemusí nutně vyjadřovat názor vydavatele, který si rovněž vyhrazuje právo příspěvky upravit a zkrátit podle potřeby.

DOBRY DEN!

Kolik nás tady je?

Předseda edmontonské odbočky ČSSK pan Z. Fišera si dal tu práci a vyhledal na Internetu informace z posledních dvou sčítání obyvatel podle jejich původu a mateřštiny. Tato sčítání se konají v letech končících na jedničku a šestku. Protože jde o zajímavost, přetiskujeme výsledky (www.statcan.ca) i pro čtenáře Dobrého dne.

CITY	CENSUS	1996	CENSUS	2001
	CZECHS	SLOVAKS	CZECHS	SLOVAKS
VICTORIA	315	65	250	95
NANAIMO	140	30	140	85
VANCOUVER	4,120	1,800	3,945	2,025
ABBOTSFORD	90	35	136	60
CHILLIWAK	90	60	60	15
WILLIAMS LAKE	30	0	60	0
PRINCE GEORGE	60	35	85	25
PENTICTON	40	55	65	20
KELOWNA	170	35	195	75
VERNON	30	30	50	20
KAMLOOPS	80	55	55	65
CALGARY	1,425	695	1,530	635
EDMONTON	895	635	1,165	550
RED DEER	80	40	25	20
LETHBRIDGE	90	100	140	40
MEDICINE HAT	0	0	35	0
SASKATOON	95	55	85	15
REGINA	140	65	35	40
WINNIPEG	765	450	660	515
THUNDER BAY	65	480	80	325
SUDBURY	150	125	70	105
WINDSOR	270	835	225	910
LONDON	400	450	510	235
GUELPH	180	95	95	50
KITCHENER	675	605	785	635
ST. CATHARINES - NIAGARA	290	745	335	565
HAMILTON	600	730	1,025	975
TORONTO	6,595	4,485	5,675	4,280
KINGSTON	115	60	180	60
OSHAWA	160	335	185	240
OTTAWA - HULL	1,060	685	1,110	740
MONTREAL	1,575	1,270	1,480	1,265
QUEBEC CITY	85	80	55	30
HALIFAX	75	95	145	40